

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ

Μαθηματικός φιλόσοφος και αστρονόμος. Γεννηθηκε στην Κυρήνη το 275πχ και πεθανε στην Αλεξάνδρεια το 195 π.Χ. Το 235 π.Χ. εγκαταστάθηκε στην Αλεξάνδρεια, όπου διαδέχτηκε τον Καλλίμαχο στη διεύθυνση της εκεί Βιβλιοθήκης. Ήταν πολυσύνθετη ιδιοφυΐα και ασχολήθηκε σχεδόν με όλους τους κλάδους της επιστήμης. Οι σύγχρονοί του τον αποκαλούσαν **Πένταθλον** και **Βήτα**, δηλαδή δεύτερο μετά το Δημόκριτο, τον πρώτο Πένταθλο. Στην Αθήνα σπούδασε μαθηματικά και αστρονομία, ενώ παράλληλα άκουσε τους φιλοσόφους Ζήνωνα, Αρίστωνα και Αρκεσίλαο.

Το έργο του. Ο Ερατοσθένης ασχολήθηκε κυρίως με τα μαθηματικά, τη γεωμετρία, την αστρονομία και τη γεωδαισία. Ανακάλυψε τη μέθοδο για την εύρεση των πρώτων αριθμών, γνωστή ως "κόσκινο του Ερατοσθένη" και λέγεται ότι έγραψε ένα έργο για τις αναλογίες, το οποίο δε διασώθηκε. Έγραψε επίσης το έργο "Γεωγραφικά", στο οποίο μέτρησε με καταπληκτική προσέγγιση το μήκος του μεσημβρινού της Γης, τον οποίο υπολόγισε σε 39.400 χλμ., αντί για 39.480 χλμ., που υπολογίζεται σήμερα. Η διαφορά των 80 χλμ. θεωρείται από τη σημερινή επιστήμη μηδαμινή, αφού ο Ε. έκανε τους υπολογισμούς του 2.500 περίπου χρόνια πριν, χρησιμοποιώντας για τη μέτρηση έναν απλό στύλο, ενώ η επιστήμη σήμερα έχει στη διάθεσή της τέλεια όργανα και μέσα, όπως γωνιόμετρα, τεχνητούς δορυφόρους, ακτίνες λέιζερ κ.ά.

Η ιδέα του ήρθε όταν παρατήρησε ότι στη πόλη που ήταν, στη Σύνην, και κατά τη διάρκεια του θερινού ηλιοστάσιου (22 Ιουνίου), ο ήλιος καθρεφτιζόταν ακριβώς κάθετα στα νερά μιας λίμνης. Τον επόμενο χρόνο την ίδια μέρα παρατήρησε ότι ο ήλιος έδινε στο φάρο της Αλεξάνδρειας, που είχε γνωστό ύψος, σκιά γωνίας 7 μοιρών. Εφόσον ήξερε ότι η απόσταση μεταξύ Σύννης και φάρου ήταν 5000 σταδία (γύρω στα 800χλμ) και φυσικά οι ακτίνες του ήλιου ήταν πάντα κάθετες, υπολόγισε τη περιφέρεια της γης

Για την αστρονομία έγραψε τα **Ακροθεσία** και **Καταστερισμοί**, από τα οποία, δυστυχώς, μόνο αποσπάσματα διασώθηκαν.

Παράλληλα με τις θετικές επιστήμες ο Ερατοσθένης ασχολήθηκε και με τη φιλοσοφία και την ιστορία. Έγραψε στίχους ο ίδιος και ερμήνευσε τον Όμηρο. Έγραψε ακόμα το έργο **Χρονογραφίες**, το οποίο είναι μια εξιστόρηση των πιο σημαντικών γεγονότων, από την άλωση της Τροίας μέχρι την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου. Ασχολήθηκε ακόμα και με την αττική κωμωδία, για την οποία έγραψε περίφημες κριτικές και σχόλια.